

Idag är Bomarsund ett av Ålands viktigaste fornminnen.

Från år 2022 kan du besöka Bomarsunds besökscenter i Bomarsund. Här kan du lära dig mer om Bomarsunds och Ålands historia.

Bomarsunds fästning ligger på östra Åland. Det är lätt att komma dit med bil och cykel.

©Statistikcentralen, Lantmäteriverket 2022

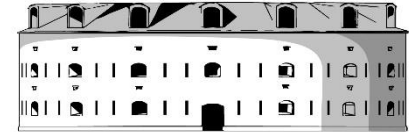
www.museum.ax
bomarsund@museum.ax

Bilder:
Ålands museum,
Ålandsbankens samling, Ålands museum

© Ålands museum 2024

Bomarsund

BOMARSUNDS FÄSTNINGSSOMRÅDE

LÄTTLÄST

Under många hundra år hörde Åland och hela Finland till Sverige. Men 1809 förlorade Sverige ett krig mot Ryssland. Åland och hela Finland blev en del av Ryssland.

Ryska militärer ville bygga en fästning på Åland. Där ville de också ha sina fartyg. De ryska militärerna valde att bygga fästningen i Bomarsund. Det fanns bra vägar från Bomarsund österut, till Sankt Petersburg. Den gamla postvägen till Åbo gick här och det fanns två sjöfarleder.

Ryska soldater och straffångar byggde Bomarsunds fästning. År 1832 började de bygga. De fortsatte bygga till år 1854.

Fästningen var byggdes i tegel. På utsidan av fästningens väggar satte de stora granitstenar.

I Bomarsund byggde handelsmän och andra människor hus av trä. Det blev en liten stad. Staden hette Nya Skarpans. Det var Ålands första stad.

På Prästö fanns ett militärsjukhus och begravningsplatser för många olika religioner.

Fästningen byggdes av militärer och straffångar.

År 1853 började Ryssland kriga med Osmanska riket. England och Frankrike gick med i kriget på Osmanska rikets sida. Det här kriget kallas Krimkriget, Sommaren år 1854 kom engelska och franska fartyg till Bomarsund. 12 500 franska och brittiska soldater och sjömän steg iland. De anföll Bomarsunds fästning.

Den 13 augusti anföll de franska och brittiska soldaterna Brännklintstornet. Den 15 augusti tog de över Notvikstornet och den 16 augusti gav kommendanten i Bomarsunds fästning upp. Han kapitulerade. De ryska soldaterna blev fångar. De fördes bort till Frankrike och England.

I stället sprängde franska och engelska soldater fästningen i luften den 2 september år 1854. Då kunde inte ryssarna använda den längre.

Åland fortsatte att vara ryskt. Men många länder var rädda för att Ryssland skulle bygga upp Bomarsund igen. Då skulle de ha stor makt över haven runt om Åland.

När det blev fred 1856 kom man överens om att Åland skulle bli demilitariserat.

Det betydde att ingen fick bygga fästningar eller ta dit soldater. Den regeln gäller ännu.

